

MAJSTERKA SLOVENSKA JE Z VEĽKÉHO KLÍŽA!

Už štyri roky sledujeme športovú kariéru Zdenky Dobiašovej, ktorá sa rozhodla v roku 2014 venovať sa fitness športu. Jej vytrvalosť, záujem, snaha o neustále zlepšovanie svojej výkonnosti a túžba presadiť sa priniesli niekoľko úspechov u uplynulom období. No na prvú polovicu apríla tohto roku bude určite spomínať najradšej.

Úspech na Liptove

ŠK Kalokagatia Liptovský Hrádok usporiadal v nedeľu 8. apríla v Liptov aréne Tatralandia medzinárodnú pohárovú súťaž v disciplínach fitness a body fitness LIPTOV CUP. V kategórii Body fitness ženy open skončila Zdenka Dobiašová spomedzi 12 súťažiacich na vynikajúcom druhom mieste. Za pozornosť stojí aj umiestnenie Zuzany Benkovej, ktorá skončila hneď za ňou. Obe sa totiž pripravujú a súťažia za klub Power Body Topolčany.

Majsterka Slovenska!

Úspešný aprílový príbeh mal skvelé pokračovanie. Už o týždeň, v sobotu 14. apríla sa v Nitre konali Majstrovstvá Slovenska žien a mužov vo fitness, body fitness, bikini fitness, women's physique, wellness fitness žien, v kulturistike, klasickej kulturistike a men's physique. Po úžasných správach z Liptova zainteresovaní, ale i laickí fanúšikovia s napätím očakávali, ako sa fitnesske Zdenke bude dariť.

Rozhodla sa súťažiť v dvoch kategóriách. Od začiatku kariéry sa venuje disciplíne **body fitness**. V súťaži sa fitnessky prezentujú ukážkou vyrysovaného svalstva, ktorú dopĺňajú štyri pózy – štvrtobraty. Tie sa robia kvôli posúdeniu súťažiacej zo všetkých uhlov pohľadu. Za veľkej odozvy svojich fanúšikov, či už priamo v hale, alebo prostredníctvom telefonátov a sociálnych sietí citila veľkú podporu. Novinkou bolo jej zapojenie sa do kategórie **women's**

(Pokračovanie na str. č. 6)

DEDINA, KDE KAŽDÝ KAŽDÉMU JE RODINA

Tak to tu ešte nebolo. Náš kultúrny dom za svojej existencie už zažil všelijaké akcie, ale výstavu svadobných fotografií ešte nehostil. Už pozvánka v Novom Cluse vyvolala záujem a v nejednej rodine i polemiku, poskytnúť či neposkytnúť spomínané fotky. Výstava sa konala 8. apríla 2018 v miestnom kultúrnom dome a organizovala ju Jednota dôchodcov Slovenska Veľký Klíž pod záštitou jej predsedníčky Ireny Bujnovej, ktorej sa fotky nosili osobne. Skenovala ich na fotografický papier a originály vrátila majiteľovi.

Svadobné fotografie na výstavu väčšinou nosili občania v zrelšom veku akoby si nimi chceli pospomínať na svojich rodičov, alebo si pripomenúť najkrajšie chvíle svojej mladosti. Prinášali však fotky aj svojich detí aj vnúčeniec. V niektorých prípadoch sa potom mohli vystavovať aj s rodokmeňom. Najstaršia svadobná fotka bola z roku 1904

■ Výstava naozaj zaujala...

Foto – Peter Maťašeje

a priniesol ju pán Poliak. Organizátorom sa podarilo zhromaždiť 258 fotografií od 59 vystavovateľov. Fotky zdokumentovali až do hĺbky piatich generácií. Fotky do hĺbky štyroch generácií prinieslo 12 rodín. Ako prišli organizátori na tento nápad? Nechali sa inšpirovať výstavou svadobných fotografií, na ktorú boli pozvaní členmi Jednoty dôchodcov Slovenska Bošany v januári tohto roku. Okrem preskenovaných fotografií výstavu obohacovali aj zarámované svadobné fotografie väčších rozmerov. Na výstave sme mohli vidieť aj predmety, ktoré úzko súvisia so svadbou: svadobné šaty, závoje, pierko pre ženícha, rukavičky, oznámenia, telegramy, sobášne listy a vyšívané uteráky z výbavy nevesty z roku 1937.

K zaujímavostiam výstavy patrí aj nevesta v čiernom a tiež fotografia, kde dve sestry

(Pokračovanie na str. č. 3)

■ Majsterka Slovenska so svojimi cennými trofejami.

Foto – Peter Maťašeje

SVÄTÝ ROBOTNÍK

Prvý májový deň oslavujú pracujúci takmer na celom svete *Sviatok práce*. Cirkev sa snaží chápať potreby každej doby a držať s ňou krok. Preto na 1. mája ustanovila spomienku svätého Jozefa, robotníka. Takto stavia pred zrak všetkých pracujúcich vzor muža, ktorý pracou svojich rúk živil Svätú rodinu nazaretskú. Pre veriach je to najvznešenejší vzor pracujúceho človeka.

V dávnych pohanských časoch ľudia hľadali na prácu ako na kľatbu, ako na niečo, čo nie je dôstojné pre človeka z lepšej spoločenskej vrstvy. Práca bola vyhradená výlučne pre opovrhovaných otrokov. Ešte aj taký umelecky vyhraný básnik Horácius napísal: „Nenávidím pracujúci ľud a vyhýbam sa mu.“

Avšak práca je poslanie a údel všetkých ľudí. V starozákonnej knihe Jób čítame: „Človek sa rodí pre prácu ako vták pre lietanie.“ Naša ľudová múdrosť hovorí: „Práca šľachtí človeka“. „Bez práce nie sú koláče“.

Svätý apoštol Pavol píše kresťanom v Solúne: „Viete dobre, ako nás máte nasledovať. Nežili sme u vás záhaľčivo. Ani chlieb sme u nikoho zadarmo nejedli, ale dňom i nocou sme ťažko a namáhavo pracovali, len aby sme nikomu z vás neboli na ťarchu. A to nie, ako by sme na to nemali právo, ale aby sme vám seba dali za príklad. Tak sme vám to prikazovali, keď sme boli u vás: Kto nechce pracovať, nech ani nejde!“ (2 Sol 3, 7-10).

Svätý Jozef bol drevospracujúcim robotníkom – tesárom, stolárom (Por. Mt 13,55). Grécke slovo *tekton* zvyčajne označuje tesára. No rovnako môže označiť aj staviteľa alebo architekta, príslušníka strednej triedy. Jozef ako riadny živiteľ Svätej rodiny mal významnú úlohu v starostlivosti o chlapca Ježiša. Zabezpečoval mu domov a jedlo, výchovu a oblečenie, poznávanie Božích zákonov i osvojovanie si tesárskeho remesla.

(Pokračovanie na str. č. 2)

Beažoželáme

V mesiaci **apríl 2018** oslávili svoje jubileum títo naši spoluobčania:

Ľubica Paliatková Klíž 260 **60 rokov**
Jozef Siebert Klíž 218 **60 rokov**

Z najstaršej generácie našich spoluobčanov oslávili svoje jubileum:

Jozefína Sasková Kl. Hradište 121 **82 rokov**
Mária Benešová Klíž 42 **83 rokov**
Irena Švecová Kl. Hradište 69 **88 rokov**

Oslávencom srdečne blahoželáme a prajeme im predovšetkým pevné zdravie, Božie požehnanie a spokojnosť v kruhu svojich najbližších.

*Redakcia Nového Clusu
a pracovníci obecného úradu*

* NOVORODENCI *

.....

SOBAŠE

.....

† OPUSTILI NÁS †

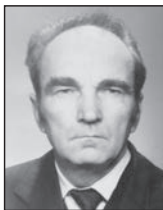
Augustín Chrančok *29.4.1945 † 20.4.2018

Pavol Kňaze * 16.3.2018 † 22.4.2018

SPOMIENKA

*Hoci si odišiel
a niet Ťa medzi nami,
v našich srdciach
zostávaš stále s nami.*

Dňa 7.apríla sme si pripomenuli smutné prvé výročie, čo nás vo veku 87 rokov navždy opustil náš otec a dedo

Jozef Maťašeje z Ješkovej Vsi.

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku. *Smútiaca rodina*

SVÄTÝ ROBOTNÍK

(Dokončenie zo str. č. 1)

Svätého Jozefa si oddávna uctievali ako svojho patróna stolári, tesári a iní pracovníci s drevom. V Ríme vzniklo v 16.storočí stolárske arcibratstvo zasvätené svätému Jozefovi. Začiatkom 17.storočia sa k tomu bratstvu pripojila aj tzv. Stolárska univerzita. Bola to korporácia rozličných umeleckých a úžitkových remesiel, medzi ktorými prevládalo spracovanie dreva. Patrili tam rezbári, sedlári, tokári, debnári výrobcovia nábytku, kočov, člnov i hudobných nástrojov.

Podobné remeselnícke bratstvá a združenia, ktoré si uctievali svätého Jozefa ako svojho patróna, vznikli v Španielsku, vo Francúzsku, v Belgicku a v ďalších krajinách.

Pápež Pius XII. v roku 1955 rozšíril patronát svätého Jozefa na všetkých pracujúcich a zasvätil mu 1.máj. V liturgii tento deň slávime ako spomienku svätého Jozefa, robotníka. Cirkev chce takto nielen prejať úctu povolaniu svätého Jozefa, ale chce vyzdvihnúť aj hodnotu práce a jej význam v prirodzenom i v nadprirodzenom poriadku.

Mons. Anton Kováčik, správca farnosti

Obec V. Klíž pozýva občanov na slávnosť **Kladenia venca** k pamätníku SNP pri príležitosti osláv 73.výročia skončenia II. svetovej vojny. Podujatie sa bude konať v piatok **4.mája 2018 o 17,00 hod.** pred budovou obecného úradu.

P O Z V Á N K Y
 Obec V. Klíž pozýva všetky mamy a staré mamy na oslavu **Dňa matiek**, ktorá sa bude konať v nedeľu **20. mája 2018 o 15,00 hod.** vo veľkej sále KD. V kultúrnom programe vystúpia žiaci materskej a základnej školy.

Redaktori Slovenského rozhlasu u nás

Michal Herceg a Hana Michalčíková, redaktori Slovenského rozhlasu, zavítali k nám vo štvrtok 19.apríla. Pohnútkou bolo marcové vydanie našich novín, v ktorých ich oslovili viaceré témy. A tak, po predchádzajúcom dohovore a koordinácii so šéfredaktorom Nového Clusu, prišli. Nahrávanie sa zúčastnili Mgr. Mária Zajacová, Irena Bujnová, Anna Dobiášová, Ing. Stanislav Holák a Jozefína Bujnová. Okruh tém bol široký. Nebudú odvysielané naraz, ale postupne v tématických celkoch, do ktorých budú zapadať v širšom kontexte.

Prvá z tém už odznela. Vo štvrtok 26. apríla rozprávala Irena Bujnová o svojdobnej výstave.

Druhý vstup do vysielania bude v rubrike **nárečia slovenskô** v relácii Panoráma. V sobotu 12. mája v čase cca 9:35.v nej bude rozprávať Mgr. Mária Zajacová.

■ Jozefína Bujnová odpovedá na otázky Michala Hercega.

Foto – Dana Smatanová

„Bolo to výborné“, napísal Michal Herceg po návrate z Veľkého Klíža. Veríme, že spokojní budú aj všetci tí, ktorí našich respondentov počuli respektíve budú počuť na **Slovenskom rozhlase Rádio Regina západ** v už avizovaných a následne potom dodatočne oznámených vysielacích časoch.

-pm-

Žiaci pomáhali prírode už tretí krát

KST Ostrá má každoročne v pláne svojej činnosti i pomoc prírode. V Deň Zeme, ktorý je vyhlásený na 22. apríl, organizuje spoločnú brigádu, čistenie lesa a turistických chodníkov. Už po tretí krát sa k turistom pridala miestna základná škola, aby spolu s pedagógmi a v prítomnosti členov KST Ostrá, vyzbierali od odpadkov okolie lesných ciest, cestu na ihrisko a klížsku časť pod Hôrkou za záhradami. Tieto aktivity sa konali v piatok 20.apríla. Deti vyzbierali niekoľko vriec odpadu. Za svoju iniciatívu boli odmenení pri urbárskej chate Prameň pohostením. Na zakvitnutej lúke ešte stihli vybehať „kalórie“. Po ukončení akcie každý žiak dostal pamätný list. K myšlienke pomôcť svojej obci sa pridali aj obecný úrad a vyzval spoločenskú organizáciu k brigádam na čistení okolia miestnych cintorínov. V oboch častiach obce pracovali prevažne členovia klubu JDS Veľký Klíž. Tento rok bol Deň Zeme zameraný na predchádzanie a čistenie prírody od plastov, ktorých produkcia je enormná a odpady z nich priveľmi zafažujú životné prostredie. V sobotu brigáda pokračovala aktivitami turistov, ktorí čistili turistické chodníky na Vrch horu. Všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k tomu, aby naša krásna obec a jej okolie boli čistejšie, patrí veľké poďakovanie.

Ing. Tatiana Sasková

To sú slová dojímavej piesne, ktorá odznela pri poslednej rozlúčke s pani Helenou Deviatkovou pri kostolíku sv. Michala archanjela v Klížskom Hradišti. Pri zádušnej sv. omši, na cintoríne ju odprevádzala do večnosti jej rodina, spoluobyvatelia... a čo je výnimočné, šesť kňazov, rehoľné sestričky z Nitrianskeho hradu, spevokol z Topoľčian, v ktorom spieva syn Štefan. Okrem nášho pána dekana Mons. Antona Kováčika to boli dvaja kňazi - kamaráti synov Jožka a Štefana ..., s úctou a s pokorou sme sledovali, počúvali najmä Prof. ThDr. Viliama Judáka, PhD., ktorý je biskupom našej Nitrianskej diecézy, je profesorom cirkevných dejín na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a je historikom, ktorý sa zaujíma i o dejiny nášho regiónu. Mons. biskup Judák roky dobre poznal pani Deviatkovú najmä vďaka synovi Martinovi a ponúkol sa, že ich matku príde odprevadiť do večnosti; poznal jej dušu, denno-denne ju navštevoval a podával jej

Božie telo vždy, keď bola v nitrianskej nemocnici, kde jej dal i pomazanie chorých. Vysokopostavený kňaz, ale popritom skromný, múdry, vzdelaný, dobrý človek si hlboko ctil nielen túto nenápadnú, zrobenú, zbožnú ženu, ktorá bola našou modleničkou, krásne v kostole spievala, ale vážil si ju i ako mnohohodnú matku piatich synov - Petra, Karola, Štefana, Martina, Jožka a dcéry Milky, vďaka ktorým je vždy krásne kvetmi vyzdobený kostol i hrob p. dekana Szabu, všetko je snehobielo vypraté... Všetci súrodenci sa snažia majetok cirkvi zveľaďovať duchovne i hmotne, spolupracujú s cirkevným spoločenstvom. Pán biskup Helenu Deviatkovú svojimi modlitbami odprevádzal do večnosti, čím prejavil úctu nielen jej, ale snažil sa svojou prítomnosťou i s kňazom z biskupstva vyjadriť, že jej deti má rád, že chce byť účastní na ich veľkom žiali. Viac už pre ňu na tomto svete spraviť nemohol. A myslím si, že v tom veľkonočnom čase, keď Ježiš z križa dával svoju matku nám všetkým za matku, že pán biskup prejavil aj týmto činom úctu všetkým nenápadným, skromným matkám s mizotnými rukami, od roboty boľavým chrbátom..., všetkým tým, ktoré sa snažia vychovať svoje deti najlepšie, ako vedia a ako sa dá, matkám, ktoré všetky svoje deti milujú rovnako.

V knihe *Dar všedného dňa* jej autor biskup Mons. Viliam Judák z príležitosti druhej májovej nedele, kedy slávime Deň matiek, uviedol taliansku rozprávku: „Boh sa rozhodol stvoriť matku. Namáhal sa už celých šesť dní, keď sa objavil nedočkavý anjel.

„Táto ti zabrala veľa času“, neodpustil si anjel. „Ach áno, ale ide o dielo jedinečné, ktoré je veľmi náročné na realizáciu. Len sa pozri do plánov. Musí mať šesť párov rúk, tri páry očí... „Prečo až toľko“, pýta sa anjel. „Pozri, matka musí jednou rukou hladiť hlávku plačúceho dieťaťa, druhou nalievať kakao, ďalšou štopkať ponožky, žehliť košeľu, z pol kila mäsa navariť chutný obed pre šiestich... A oči? S tými je to ešte komplikovanejšie: musí vidieť aj cez zatvorené dvere, aby vedela, čo trápi jej deti, ba aj to, čo ich čaká na druhej strane ulice alebo v živote o päť či desať rokov...“ Anjel obchádza okolo modelu matky a poznamenáva: „Je veľmi nežná“. „Samozrejme, hovorí Boh, jej bozk je schopný uzdraviť všetko. Od zlomenej nohy až po sklamanie v láske. Je nežná, ale aj veľmi silná“, medituje nad svojim dielom Boh. „Vieš, čo všetko musí zniesť matka? V jej živote je síce aj veľa tichej radosti, ale aj mnoho bolesti, smútku a opustenosti. A ona napriek tomu

musí ostať bytosťou, ktorá sa prihovára svetu srdcom. Ona má byť vo svete nositeľom Božej lásky. Preto mi stvorenie matky trvalo tak veľmi dlho.“ Toľko z knihy

Za tú lásku, mamko moja, ďakujem vám dokiaľ ste tu medzi nami, dobre je nám...

Viliama Judáka, ktorý v závere píše, že čím by bol svet bez obetavých matiek.

Je tu máj, mesiac lásky. Keď som bola na výstave svadobných fotografií a sledovala vystúpenie Chor de Clus a malých detí v kroji, bola som vďačná všetkým mamám, ktoré toto veľmi pekné popoludnie zrealizovali, všetkým učiteľkám, mladým mamám, ktoré pripravili, do krojov pristrojili svoje detičky na vystúpenie, na veselé Čepčenie nevesty. Naše mamy s vráskami nie sú možno pre nikoho výnimočné, ale pre nás sú dennodenne hrdinkami nie vo veľkých veciach, ale v maličkostiach, ich srdce je studňou lásky, z ktorej sa vždy môžeme napíť. Možno ani my si neuvedomujeme, neodvdacujeme sa im za ich výnimočnosť. Žijú svoj život v dennodennej tvrdej robote, v pokore a mnohé vo veľkej skromnosti a možno i v smútku zo samoty. V druhú májovú nedeľu slávime Deň matiek. Pre každého z nás je mama po celý život najdôležitejším, najobetavejším človekom. V uvedenej ľudovej piesni od prvého tónu až po posledné slovo je vyjadrený vrúcny cit k matke. K poslednému odseku, ktorý znel na cintoríne sa pripájam i ja: ***Až jedenkrát vaše oči, mamko, zhasnú, ostaneme ze spomínku na vás krásnu. Ťažko ste nás vychovávala, lásky k pravde učievala. Mamko, ďakujem vám, mamko, ďakujem vám.***

Tatiana Macúchová

Dedina, kde každý každému je rodina (Dokončenie zo str. č. 1)

nevesty Marianna a Johana Neštepne sa vydávali za dvoch bratov Vladimíra a Mariána Bielicha 25. apríla 1998.

Prijemným osviežením výstavy bol sprievodný koncert skupiny Chor de Clus pod vedením Mgr. Márie Zajacovej, ktorý spieval svadobné piesne. Po nich nasledovalo vystúpenie žiakov ZŠ Klátová Nová Ves. Folklórny krúžok vedie Mgr. Zuzana Dolná a vystúpili s pásmom Detská svadba. Po nich opäť speváčky z Chor de Clusu zaspievali obradné piesne z pásma Čepčenie. Na sedenie bolo pripravených 100 stoličiek a voľná nebola ani jedna a okolo stolov s vystavenými fotografiami sa tlačilo ďalších asi 60 ľudí. Prechádzali od jednej fotografie k druhej a potom sa opäť vrátili na začiatok. Vypytovali sa kto je na fotografiách, rozprávali si svoje zážitky z detstva, ukazovali susedovi – *toto je tvoja mama, tetinka ju držia na rukách*. Niektorí ľudia akoby ani nestarli, aj po rokoch ich prežrádzali výrazné črty tváre. A spomienkam, niekedy aj čudovaniu nebolo konca kraja. Na výstave vládla perfektná atmosféra. Tu som nadobudla dojem, akoby v našej obci bol každý každému rodina. Speváčky už dávno dospievali a pri fotografiách bolo stále rušno. Výstava sa stretla s mimoriadnym záujmom. Navštívilo ju viac ako 200 návštevníkov, ktorí sa mohli pri vstupe pohostiť chutnými slanými aj sladkými maškrtami, ktoré napiekla Marta Dobiašová. Výstavy sa zúčastnili aj zástupcovia JDS z Bošian a predseda Regionálnej rady JDS z Partizánskeho Ing. Peter Matloň, ktorému sa výstava veľmi páčila a ocenil snahu všetkých, ktorí sa na nej podieľali. Starostka obce Ing. Tatiana Sasková poďakovala organizátorom, účinkujúcim aj vystavovateľom. Predsedníčke klubu Irenke Bujnovej sa poďakovala osobitne, kyticou.

Anna Húdoková

Kvetná nedeľa – Pašie podľa Matúša

Na tohtoročnú Kvetnú nedeľu sme sa znovu mohli zahĺbiť do počúvania spievaných Pašií o utrpení Pána Ježiša Krista. Tento vzácny dar sa zachováva v tradícii zboru našich obetavých mužov a žien už dlhé roky, ba desaťročia. Za jedinečný sa môže považovať aj preto, že sa uchováva v pôvodnom štýle ako bol naštudovaný naším chýrnym organistom a spevákom, učiteľom Edmundom Schottertom v 30. rokoch minulého storočia. Pri počúvaní tohto mohutného spevu si predstavujeme i tváre a hlasy bývalých spevákov až po dnešných pokračovateľov. Patrí im vďaka a úcta.

Ku všetkým našim hodnotným sakrálnym pamiatkam možno priradiť i tento skvost podania Pašií pre jeho jedinečnosť.

Bolo by veľmi vhodné nahráť naše Pašie a zaviesť i kroniku – menoslov účinkujúcich. Bola by to cenná pamiatka pre budúce pokolenia. Ako radi by sme si dnes prečítali o minulosti, tak pred 50 a viac rokmi. Tento rok ma prekvapila veľká účasť prítomných veriacich a hlavne aj mladých rodín s deťmi.

Mala som možnosť vypočuť si Pašie v rôznych podobách, ale tie naše sú najkrajšie.

Mária Kňazejová

TRADIČNÁ SVADBA V MINULOSTI A DNES – 2.časť

V deň sobáša sa svadobné družiny zišli a hostili každá vo svojom svadobnom dome nielen pred svadbou, ale aj po, to jest svadobná družina mladej nevesty sa po sobáši vrátila k obedu do domu nevesty a svadobná družina mladého zaťa do domu mladého zaťa. Mladí sa spolu zabávali iba na muzike v krčme. V Janovej Vsi sa tancovalo s dovolením pána v parku. Keď bola svadba menšia, vypratala sa veľká izba a tancovalo sa v nej, prípadne na dvore. Navečer prevážali nevestu do domu mladého zaťa, kde bola večera. Tu sa obe svadobné družiny spájali a okolo polnoci sa konalo snímanie party/ vienka. Čepčenie nasledovalo na druhý deň po svadobnej noci. A nebola to žiadna paráda. Svokra, prípadne krstná mama nevesty jej upravili vlasy a založili čepiec. Mladý zať ju priviedol medzi svadobčanov, ktorí sa už vyspali a poschádzali sa k poslednej hostine a zábave.

Svadobným odevom nevesty v období pred 1. svetovou vojnou bol sviatočný kroj. Od družičiek sa nevesta odlišovala iba honosnou partou vyzdobenou množstvom farebných stužiek. Aj družičky mali na svadbe venčeky na hlavách. Ale s rozvojom remesiel a tovární na výrobu látok nastáva vývoj tradičných odevov i odevov nevesty. Začal vznikať **sviatočný odev – kroj**. Napr. v neďalekých Brodzanoch i Chynoranoch musela mať bohatá gazdina toľko čepcov, koľko bolo nediel' v roku. Podľa farby ornátu kňaza v kostole si v určenú nedeľu aj ona dala čepiec rovnakej farby. Inými farbami sa vyšívali rukávce pre predvianočné obdobie, inými na jarné sviatky. A tak okrem vyšívaných častí ušitých z ľanového či konopného plátna, sa postupne stretávame v bývalej Nitrianskej župe, kam naša obec patrila, s nevestami oblečenými v bielych, čiernych, tmavozelených i tmavomodrých sukniach, vo vyšívaných čiernych zásterách, neskôr v sukniach i zásterách z modrotlaču. V ľudovom odevu sa okrem bielych vyšívaných rukávco a farebných vestičiek objavili kabátiky i blúzky z rôznych materiálov a farieb, od bielych po čierne. A nevesta v čiernom bola v určitom období veľmi moderná.

Kedy sa z tradičného odevu stala takzvaná biela nevesta? „Doklady bielo oblečenej nevesty, či už na módnych litografiách, portrétoch sú z 19. storočia. Za výrazný podnet k rozšíreniu tohto typu odevu sa považuje svadba anglickej kráľovnej Viktórie, ktorá sa v roku 1840 vydávala v bielom, so závojom ozdobeným myrťou a vo venčeku z pomarančovníkových kvetov.“

Zakrátko na to sa po celej Európe začali objavovať nevesty v bielych svadobných šatách. Približne od začiatku 20. storočia sa na Slovensku konali okrem sedliackych

aj mestské (tzv. panské) svadby. Odlišovali sa oblečením nevesty a ženicha. Pri tzv. „panských“ svadbách mala nevesta biele šaty, na hlave venček so závojom, v ruke kyticu kvetov. Ženich mal na sebe klasický čierny oblek s pierkom na chlopni saka, bielu košeľu s bielou viazankou alebo motýlikom.

Svadobná móda v medzivojnovom období na Slovensku bola ešte silne ovplyvnená ľudovou kultúrou. Biele svadobné šaty boli tesne ku krku a s golierikmi. Nebolo nezvyčajné, ak si nevesta obliekla aj kroj, napr. biely kabátik, tmavú sukňu, ale bolo aj, že miesto party jej často

Františka Belicová a Alojz Dobias mali svadbu v roku 1933.

zdobil venček s bielych kvetov a biely závoj. Rozmarín bol považovaný za kvet lásky a vernosti. V svadobnom venci je znakom panenstva.

A na výstave svadobných fotografií z prvej polovice 20. storočia ste si mohli všimnúť nevesty v bielom s čiernymi topánkami. Už v 60-tych, 70-tych rokoch boli topánky biele. Ženich mal na sebe klasický čierny oblek s pierkom na chlopni saka (už sa nedávali na klobúk), bielu košeľu s bielou viazankou alebo motýlikom.

O rozmaríne - tejto liečivej rastline lásky - spieva veľa ľudových piesní. V našej obci sú to piesne:

V tej našej záhratke rozmajrín zelení,

trhala ho milá na vienok svadobní...."

A druhá: „Rozmajrín zelený má moc drobných kvietok.

Nebojte sa, chlapci, že som z mnoho dieťok...."

V súčasnosti prevládajú biele svadobné šaty rozličného strihu. Kto si chce svadbu ozvláštniť tradičnými zvykmi, zaradi do svadobného programu čepčenie mladuchy. Týchto obradov sa občas zúčastňuje aj náš spevokol. Pred polnocou sa nevesta buď prezlečí do vlastného kroja, alebo jej pri čepčení mladuchy poskytneme naše krojové časti odevu, ako je vyšívaný čepiec, zástera, prípadne biela šatka. Spievame staré obradové piesne, ktoré sa zachovali v obci. *Keď sa ruža, keď sa ruža rozvíjala, V tej našej záhradke rozmajrín zelený, Po doline tichý vetrík povieva, Pochválen buď Ježiš Kristus, prišli sme, Parta moja, parta, Nad Hradištom je chodníček, Na zelenej lúke kopa sena...*

Svadba nie je len krásne na efekt zorganizované podujatie. Je to dôležitý životný akt. Svadba znamená vznik novej rodiny. Dvaja mladí ľudia pristupujú k oltáru, aby si pred kňazom podali ruky a kráčali k spoločnému šťastiu. V minulosti sa konala za účasti širokého rodinného príslušenstva.

V našej obci miesto slova svadba používali slovo veselie. Vek mlado-manželov bol rôzny. Mladé sa vydávali hlavne dievčence vo veku 16 - 17 rokov. Mládenci sa najčastejšie ženili po odslužení vojenčiny. A veru často si nemohli vybrať partnera podľa srdca. Rodičia vyhládli dcéru ženicha a synovi nevestu.

„Veru mladá som sa mosela vidieť. Sestri sa povidávali a odišli. Apko už nevládali, potrebovali pomoc okolo hospodárstva, a tak mi našli ženicha. Mama ňehľadela, že som mala rada iného. Ja som sa najviac narobila na tom našom gazdovstve.“

„Raz prišla za mnou mama do služby a opýtala sa ma: Dievka moja, je ťi dobre f tej službe? Ňestela bi si sa vidieť? A za koho? (Ledva som dovŕšila 17.rok.) Ňestela som robiť slúžku, tak som sa račšej vidala, aj keď za staršieho muža. A ňebanujem, môj muž bol dobrí človek. Ale láska to ňebola.“

„U nás rozhodovala láska. Boli sme chudobní aj jeden, aj druhí. Keď mal Tonko 21 rokov, mal narukovať. Bál sa, abi mu mňa niekto počas vojenčiny ňeprebral. Tak sme sa zosobášili“.

Svadby z lásky alebo kvôli zväčšeniu majetku sa konali na Fašiangy. Iba výnimočne v inom čase.

Mgr. Mária Zajacová

(Pokračovanie v budúcom čísle)

NÁVŠTEVA Z LEVÍC, TLMÁČ A OKOLIA

Situácia pred niekoľkými dňami sa zopakovala. Tak ako vtedy i tentoraz telefonát s otázkou, či by bolo možné navštíviť románsky kostolík a dostať k tomu odborný výklad. Dobré. Súhlasil som. A tak, ako prednedávnom, keď som čakal skupinu návštevníkov z Oslan, čakal som aj tentoraz. Táto skupina však bola podstatne väčšia a merala k nám aj dlhší kus cesty.

V sobotu 17. marca, krátko popoludní, začali z modrej turistickkej značky schádzať účastníci **Jozefovskej túry**. Zúčastnilo sa jej 70 turistov z KST Atóm Levice a z KST Tlmače. Boli zastúpené vari všetky vekové kategórie od detí školopovinných až po najstarších seniorov blízko 80. roku. Navštívili Vrch Horu a Michalov vrch. V našej obci mali dohodnuté dve prehliadky. Za tou prvou smerovali na cintorín v Klížskom Hradišti, kde si so záujmom pozreli románsky kostolík. Nasledoval peší presun ku klížskej kaplnke, a potom návšteva expozície nerastov a minerálov Jozefa Paučeka. Táto návšteva v nich zanechala veľmi silný dojem. Svedčia o tom aj slová podpredsedu klubu Jozefa Pechu adresované majiteľovi: „Veľký obdiv patrí pracovitému človeku, ktorý vytvoril naozajstné skvosty z kameňa, minerálov. Až je neuveriteľná ľudská snaha a vytrvalosť pri naplňaní svojho celoživotného sna. Inšpirácia pre mnohých. Ďakovať Bohu, že takí ľudia ešte žijú.“ Pri presune späť do Klížskeho Hradišta bolo počuť pochvalné hlasy na podujatie, ktoré u nás levickí, tlmáčskí a ďalší turisti z okolia týchto miest zorganizovali a absolvovali. Osobitne zdôrazňovali, že sa im páči aj obec samotná. Napokon, niektoré turistky mi vraveli, že oni už u nás boli aj predtým. Pýtal som sa, či tu majú nejakých príbuzných, či niečo podobné. Odpovedali, že prišli do Veľkého Klíža po zhliadnutí minuloročnej reportáže o našich turisticko-historických pamiatkach v Televíkende. Zaiste veľavravné zistenie. Zároveň potvrdenie dobrej práce nášho KST Ostrá na poli propagácie obce a jej pozoruhodností.

Text – Peter Maťašeje Foto – Paulína Maťašeje

TURISTIKA S RODINNOU ATMOSFÉROU

Nedeľa 15. apríl. Pekná, počasím takmer letná. Pod kostolom pri jazierku sa objavujú turisti. Je ich dosť, krátka a nenáročná trasa s peknými miestami ich vytiahla z pohodlia domova. Stúpajú hore dedinou, mňajú družstvo s ospalými kravkami. Na pasienku ich priam zadúša vôňa rozkvitnutých trňov. Lesom stúpajú až k značke na mieste, domácimi nazývanom Dieťa (alebo Obrázok). Odbočujú k prvému cieľu – vrchu Holienová. Prestávku využíva každý po svojom – hľadajú sa vzácné kvietky, robí sa zápis do vrcholovej knihy, niečo sa aj prehryzne. Tešia sa z pekného výhľadu, ale je čas pokračovať. Krivolakými chodníkmi hľadajú tú správnu cestu na ďalší bod trasy – Babylon. Táto stavba, teda vlastne ruína, má svoje neopakovateľné čaro v každom ročnom období. Takže spoločná fotka má jasné pozadie. Aj keď na nej nebude všetkých 43 účastníkov akcie. Aj to sa stáva. Ďalej spolu

schádzajú do obce Brodzany, prezerajú si miestny park a tešia sa na jedno zaslúžené orosenie.

Vracajú sa po modrej turistickkej značke. Hneď za dedinou ale majú zastávku. Manželia Belianski (Agi a Braňo) ich pozývajú na malé pohostenie. Aj keď vôbec nie malé – kotlík s gulášovou a druhý s fazuľovou polievkou.

BUĎME REŽISÉRMII SVOJHO ŽIVOTA

Aj dnes sa medzi nami nájdú takí, ktorí veria, že ľudský osud je zapísaný vo hviezdach. Život človeka však ovplyvňuje mnoho vecí, okolností a stretnutí, ktoré v konečnom dôsledku vytvárajú dojem, že náhoda a stav mysle v konkrétnej situácii dokážu určiť, či prežijeme čas na tomto svete šťastne, alebo sa životom budeme pretĺkať s pocitom neistoty a sklúčenosti.

Človek je tvor učentlivý, no zároveň tak trochu lenivý. Mnohokrát sa stáva, že sa musíme nútiť k niečomu aj vtedy ak vieme, že je to pre nás dobré. Nie je to inak ani so šťastím a jeho prežívaním.

Niekedy máme pocit, že radosti a slasti života nás obchádzajú. Byť šťastným – to je umenie. V tomto všetkom zohráva dôležitú úlohu naša vôľa, sebaovládanie, pohoda a dobré medziludské vzťahy. Hovorí sa, že vôľa je vypätie síl pri strete s prekážkou.

Každý z nás chce, aby sa mu v živote darilo, aby si dokázal poradiť s nepríjemnosťami a na všetky problémy našiel rýchle a efektívne riešenie. Túžime dostať sa z každej ošemetnej situácie a neustále hľadáme spôsoby, ako si uľahčiť pobyt na tomto svete tak, aby sme plnohodnotne žili a nie len bojazlivo prežili. V živote musíme byť pripravení na všetko. Ideálne by bolo, ak by sme dokázali využiť svoje „tromfy“ na zakrytie slabých stránok a aby sme boli dôslední v dosahovaní vytýčených cieľov.

Vo svete je to už raz tak zariadené, že svojou prácou a vynachádzavosťou sa človek neustále usiluje zlepšiť si svoj vlastný život, pretvárať veci a spoločnosť, ale aj zdokonaľovať seba samého. Ved' nie nadarmo sa hovorí, že človek má väčšiu hodnotu pre to, čím je, nie pre to, čo má.

Anna Kňazeová

Ktorá je lepšia? Všetci sa zhodujú – obe! Veľká vďaka za skvelé pozvanie. V priam rodinnej atmosfére čas rýchlo plynie. Treba sa vybrať domov. Do kopca sa im kráča akosi pomalšie, ved' každý si nesie so sebou okrem pocitu pekne stráveného dňa aj porciu navyše. Lúčia sa a už teraz sa tešia na ďalšie stretnutie. Môžete sa k nim pridať nabudúce aj vy.

Text – Vladimír Sasko Foto – Dana Smatanová

POZVÁNKY

Tunajší Obecný športový klub – Automotoklub Veľký Klíž srdečne pozýva všetkých svojich členov, ako i ostatných priaznivcov motocrossu dňa 13.05.2018 na motocrossový závod Regionálneho pohára **SCRUB Motocross Cup 2018**, spojeného so Slovenským pohárom do motocrossového areálu Ješková Ves Brody. Začiatok tréningov je o 08.15 hod. a hlavný závod o 12.15 hod.

Príďte povzbudiť našich domácich jazdcov, ktorí reprezentujú naše obce Veľký Klíž, i Ješkovú Ves ako na Slovensku tak i v Českej republike, kde sa naši najmenší jazdci a to Marek Najman ml. a Matúš Deviatka umiestňujú na popredných miestach. Marek Najman ml. je po dvoch závodoch dokonca lídrom seriálu.

Za Vašu účasť a podporu jazdcov na podujatí Vám ďakuje výbor OŠK-Automotoklub Veľký Klíž.

.....

Redakcia mesačníka Nový Clus a KST Ostrá Veľký Klíž pozývajú širokú verejnosť na najvýznamnejšie domáce turisticko-spoločenenské podujatie

Po stopách klížskeho opátstva

Uskutoční v nedeľu 20. mája so začiatkom o 10,00 pri kultúrnom dome. Pôjde sa po trase Klížske Hradište – Kaplnka sv. Rodiny – Hlboké – Kamenná brána – Krnice. Tam bude prebiehať spoločné posedenie všetkých účastníkov.

MAJSTERKA SLOVENSKA JE Z VEĽKÉHO KLÍŽA!

(Dokončenie zo str. č. 1)

physique. Je to vlastne ženská kulturistika, keď sa súťažiaci predstavujú v ôsmich pózach a jedinomínutovej voľnej zostave.

V Nitrianskej Mestskej športovej hale, kde sa podujatie konalo, vládol, ako Zdenka prezradila „čistý frmol“. Na pódiu sa najskôr predstavila v kategórii physique. Nasledoval rýchly presun do šatne, zmena štartového čísla a obuvi a už súťažila v body fitness. Následne ju čakala voľná zostava v physique (ženskej kulturistike). „*Súťaž som si užívala, atmosféru, čisto športový zážitok*“, rozpráva dnes Zdenka, ktorú napokon čakalo vyhlásenie výsledkov. Ale, že aké! V kategórii bodyfitness do 163 cm obsadila spomedzi ôsmich súťažiacich vynikajúce 2. miesto. V kategórii women's physique sa stala Majsterkou Slovenska! Veľký a zaslúžený úspech, ktorý dosiahla vďaka vynikajúcemu trénerovi, ktorým je Alexander Hlobík. Ale tiež preto, že sa svedomito a sústavne na vrcholovú súťaž sezóny pripravovala. V období troch týždňov pred súťažou mala v priebehu jedného týždňa 13 tréningových jednotiek. Dopoludnia kardio a popoludní silové tréningy. Bolo treba dodržiavať obmedzený stravovací a pitný režim. A bolo treba neustále svoj každodenný režim podriaďovať príprave. Šport vám veľa dáva, ale o niečo vás aj oberie. Zdenka však vraví „*Som šťastný človek, mám veľa ľudí, ktorí ma podporujú v tom, čo robím*“. Že sa jej rozhodnutie a námaha vyplatila, podčiarkujú jej úspechy a pozoruhodná skutočnosť. Je historicky prvou osobou z klížskej doliny, ktorá sa môže popýšiť titulom Majstra Slovenska. K tomu jej aj touto cestou môžeme blahoželat a popriať ešte veľa úspechov v jej športovej kariére.

Peter Maťašeje

Návrh loga - Peter Maťašeje
Realizácia - Lucia Korytárova

17. kolo 1. 4. 2018
OŠK V. Klíž – TJ AC Žabokreky n/ Nitrou 5 : 3
(2 : 0)

Góly OŠK: Belianský S. 2, Chrenko J. 2, Chrenko I.

Zostava OŠK: Michal - Chrenko I., Kučera M., Marko M., Chrenko J., Hlaváček P., Bielich P., Maťašeje V., Kučera J., Holák, Belianský S. Striedali : Stanko Marek, Bujna, Meluš.

Po posledných neúspešných zápasoch sme boli nútení urobiť určité zmeny v zostave. Tie boli hneď od začiatku viditeľné a do súpera sme sa pustili od úvodných minút. V 11. minúte sme nastrelili žrd, o minútu neskôr hostia odkopom zachraňovali. V 16. minúte sme šli do vedenia, kedy po peknej akcii doklepal do brány Ivan Chrenko - 1 : 0. Hostia hrozili ojedinelými protiútokmi, nás môžu mrziť nevyužitú šance. Väčší pokoj na naše kopačky priniesol gól Belianského zo 41. minúty. Druhý polčas sme kontrolovali, v 57. minúte zvyšoval opäť Belianský, v 64. minúte skóroval v zápase aktívny Juraj Chrenko. Nedôslednosťou a chybami v obrane sme však dovolili súperovi v priebehu troch minút skorigovať na 2 : 4. Do konca stretnutia pridalo každé mužstvo ešte po góle a konečný výsledok znel v náš prospech - 5 : 3.

18. kolo 8. 4. 2018 TJ Družstevník Dolné Naštice – OŠK Veľký Klíž 0 : 0

Zostava OŠK: Michal - Chrenko I., Stanko Marek, Marko M., Chrenko J., Kalina M., Bielich P., Maťašeje V., Kalina D., Holák, Belianský S. Striedali : Kňaze M., Meluš F., Bujna I.

Pánom na ihrisku bol silný vietor, čo malo aj výrazný vplyv na kvalitu stretnutia. Okulahodiaci futbal nahradila bojovnosť a množstvo nepresností. Zápas bez vyloženej šance na oboch stranách nemohol skončiť nijako inak, ako bezgólovou remízou.

19. kolo 15. 4. 2018 OŠK Veľký Klíž – TJ Partizán Miezgovce 0 : 4 (0 : 1)

Zostava OŠK: Michal - Hlaváček P., Chrenko I., Marko M., Chrenko J., Kalina M., Bielich P., Maťašeje V., Belianský S., Holák S., Kalina D. Striedali : Kňaze M., Bujna I., Stanko T.

Prvý polčas sa hral prevažne medzi oboma šestnástkami. Boli sme o niečo aktívnejší, avšak prvá strela na bránu Miezgovcov prišla až v 25. minúte, žiaľ, ako sa neskôr ukázalo bola aj takmer posledná. Hostia sa spoliehali na defenzívu a snažili sa najst diery v našej obrane ojedinelými protiútokmi. V 32. minúte došlo k nedorozumeniu nášho obrancu s brankárom a lopta na prevrpenie všetkých skončila v sieti - 0 : 1. Druhý polčas bol z našej strany katastrofálny. Nevýraznou hrou, slabou aktivitou a bez strely do priestoru brány sme v tomto zápase uspieť nemohli. Súper naopak skóroval z každej strely, ktorá smerovala na našu bránu.

20. kolo 21. 4. 2018 TJ Sokol Pravotice – OŠK Veľký Klíž 3 : 0 kont.

Na zápas sme sa z dôvodu nízkeho počtu hráčov nedostavili.

MaS

PRÍPRAVKA

14.4.2018 Bošany – V. Klíž 3:5, góly: Michal Kučera 3, M. Malák. B. Bielich

21.4.2018 V. Klíž – Nedanovce 2:2, góly M. Kučera 2

MiS